

Sisäministeriölle

VN/13507/2022

Lausunto valtakunnallisista strategisista tavoitteista pelastustoimen järjestämiselle vuosille 2023–2026

Hyvinvointiala HALI ry kiittää mahdollisuudesta lausua sisäministeriön esitysluonnoksesta valtakunnallisiksi strategisiksi tavoitteiksi pelastustoimen järjestämiselle. Esitysluonnoksessa pelastustoimelle esitetään yhdeksän valtakunnallista tavoitetta vuosille 2023–2026. Tavoitteet ohjaavat pelastustoimen kehittämistä ja palvelutasopäätöksen valmistelua. Tavoitteet tulisivat voimaan 1.1.2023.

Hyvinvointiala HALI ry muistuttaa, että myös ensihoidossa yksityinen sektori on merkittävä toimija. Suomessa toimii 62 ensihoitoalan yritystä (2020), jotka työllistävät yli 800 sairaankuljetuksen ensihoitajaa (2022). Monilla alueilla ensihoitoalan yritykset hoitavat merkittävän osan ensihoidon tehtävistä ja siirtokuljetuksista. Yksityinen ensihoito on myös tärkeä osa huoltovarmuutta.

Olisikin tärkeää, että perustelumuistiossa olisi selkeämmin tunnistettu yksityisen sektorin ja monituottajuuden rooli muun muassa tavoitteiden saavuttamisen keinona. Esimerkiksi tavoitteessa 1. on nostettu esiin tarve kustannustehokkuudesta ja alueellisesta kattavuudesta, jotka on mahdollista saavuttaa nimenomaan ensihoidon monituottajuuden avulla. Myös kumppanuus yksityisen ensihoitotoiminnan kanssa tulisi tunnistaa esityksessä selkeämmin mm. tärkeänä osana väestönsuojelun kokonaisuutta.

Monituottajuudella voidaan turvata palveluverkon kattavuus ja huoltovarmuus erityisesti harvaan asutuilla seuduilla ja pitkien etäisyyksien vallitessa, mikä puolestaan vastaa tavoitteisiin 1, 3, 4. Yksityinen ensihoitotoiminta on niin ikään arvokas lisäresurssi henkilöstön ja osaamisen näkökulmasta, vastaten tavoitteeseen 8. Myös erilaiset mahdolliset toimitusvaikeudet (jotka viimeksi korona- ja Ukrainan kriisi ovat tuoneet pohdittavaksi) huomioiden on hyvä, jos toimijoita on useampia.

Yleisellä tasolla Hyvinvointiala HALI ry tuo esille, että sote-uudistuksen toimeenpanossa ensihoito kannattaa sisällyttää osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuutta.

Yksityistä ensihoitoa voisi hyödyntää nykyistä enemmän ikääntymisen tuomien haasteiden ratkaisussa laajentamalla yksityisen ensihoitotoiminnan tehtävänkuvaa yhdistetyn ensihoito- ja kotipalvelun suuntaan. Mallissa ensihoitopalvelujen tuottajat vastaisivat paitsi ensihoitotehtävistä ja potilassiirroista, myös kiireellisen ja kiireettömän kotisairaanhoidon tehtävistä. Yksityinen tuotanto soveltuu erinomaisesti tällaiseen kotisairaanhoidon ja kotihoidon kasvavaan kysyntään vastaavaan tarpeeseen. Hoitoa tai apua tarvitseville ammattilaiset kannattaa viedä nykyistä useammin kotiin, ilman asiakkaan käyntiä päivystyksessä.

17.6.2022

Lausunto

Pelastustoimen vastatessa ensihoidon kokonaisuudesta on riski, että pelastuslaitos suosii omaa tuotantoaan myös ensihoidon tehtävissä ja täten supistaa yksityisen sektorin toimintaedellytyksiä ja monituottajuutta. Myös tästä näkökulmasta on perusteltua sisällyttää ensihoitotoiminta organisaatiotasolla sosiaali- ja terveyspalveluihin, ei pelastustoimeen.

Kunnioittavasti,

Ulla-Maija Rajakangas

Toimitusjohtaja

Hyvinvointiala HALI ry

Lisätiedot:

Ville Laakso

Asiantuntija, lakimies

0400673965

ville.laakso@hyvinvointiala.fi